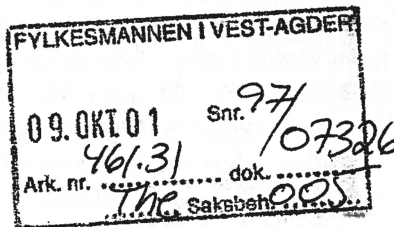

Umoe Mandal as
Serviceboks 902
4509 MANDAL

TE - The

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.telemax.no
Internett: www.sft.no

02 OKT. 2001

Dato:

Vår ref.: 1998/2352- -GSS 408/88-120

Deres ref.:

Saksbehandler: Gunn Sørmo

Kopi av brev fra
STATENS FORURENSNINGSTILSYN

Oversendelse av vedtak om endring av utslippstillatelse

Vi viser til Deres søknad om endring av utslippstillatelse av 29.08.2000 og til bedriftens utslippstillatelse av 26.07.1990.

SFT har behandlet søknaden og har besluttet å gi tillatelse til endring på visse vilkår. Oppdatert utslippstillatelse følger vedlagt. Endret tillatelse til utslipp er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 18.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Begrunnelse

Bedriften søker om endring av tillatelse til utslipp i forbindelse at produksjonen av fartøy i FRP (fiber reinforced plastics) ved virksomheten på Gismerøya ønskes utvidet fra en produksjonsramme på 150 tonn polyester per år i dagens utslippstillatelse til 300 tonn per år. Produksjonen foregår normalt mellom kl. 07-22, og kun på virkedager. Antall driftsdøgn per år er 250 døgn. I dag har bedriften redusert produksjon tilsvarende om lag 30 tonn polyester per år og en driftstid på 10 timer per døgn. Avstand til nærmeste bebyggelse oppgis til 450 meter.

Bedriften opplyser i brev av 07.09.2001 at det høsten 2002 påbegynnes et nytt prosjekt med produksjon av vindmølleblad. Produksjonen vil bli på om lag 400 tonn per år og produksjonen vil foregå i en lukket prosess med Ampreg epoxy 22 eller tilsvarende. SFT er ikke kjent med at denne type produksjon gir nevneverdig utslipp til ytre miljø og produksjonen er ikke regulert i bedriftens utslippstillatelse. Vi vil for øvrig nevne at det må foreligge datablad på norsk for stoffer som importeres og brukes i Norge.

Utslippene til luft fra virksomheten oppgis å bestå av styren, white spirit og aceton. Utslippene vil i følge søknaden ikke øke nevneverdig ved utvidelse av produksjonen. Virksomheten har ikke utslipp til vann, med unntak av overvann fra utvendig anleggssområde som føres direkte til sjø. Videre opplyses at det vil være behov for å øke ramme for fyringsoljeforbruk fra 150 kg per time (maks. 1 % S) i gjeldende utslippstillatelse til 200 kg per time med maks. 0,14 % S. Bedriften oppgir ikke å ha fyringsoljeforbruk per i dag, fordi det benyttes deponigass og elektrisk kraft. I følge søknaden vil forbruk av deponigass og elektrisk kraft øke vesentlig i forhold til i dag. Forbruk av deponigass er ikke regulert i bedriftens utslippstillatelse.

Bedriften opplyser at støynivå ikke vil øke ved omsøkt produksjonsendring. Videre opplyses at det ikke forekommer naboklager knyttet til støy.

Total mengde avfall fra virksomheten vil øke fra dagens 99 tonn per år (ved dagens lave produksjonsnivå) til anslått 360 tonn per år ved omsøkt produksjonsnivå.

Høringsrunde

I følge opplysningene i søknaden synes omsøkt endring å ha mindre miljømessige konsekvenser og SFT valgte med utgangspunkt i dette å sende søknaden på begrenset høring til lokale myndigheter (kommune og fylkets miljøvernavdeling).

Mandal kommune har uttalt seg. Kommunen viser til at bedriftens område er regulert til industri og at ny reguleringsplan for hele Gismerøya er under behandling. Mandal kommune har ikke innvendinger mot at det gis utslippstillatelse som omsøkt.

SFTs vurdering

Med dagens reduserte produksjonsnivå rapporterer bedriften et årlig utslipp av løsemidler (styren og aceton) på 280 kg. I 1992 ble utslippet rapportert til 15 tonn. Bedriftens gjeldende utslippstillatelse har en ramme for utslipp av løsemidler for henholdsvis styren og aceton på 26,9 og 5 kg per døgn. Utslippsgrensene tilsvarer et utslipp av løsemidler på til sammen om lag 8 tonn per år. Bedriftens utvidelse vil i følge søknaden kun innebære en mindre økning i utslippene av styren. Utslippene av aceton vil ikke endres. Med en mindre endring i utslippsgrense for styren som omsøkt, vil de samlede årlige utslippene av løsemidler kunne øke til inntil 8,75 tonn. SFT anser at økningen i utslippene ikke vil innebære nevneverdige miljømessige konsekvenser.

For forbruk av fyringsolje gjelder forskrift om svovelinnhold i ulike oljeprodukter.

Bedriften skal oppfylle SFTs retningslinjer for begrensnig av støy fra industri og har krav i henhold til dette.

I og med at bedriften håndterer helse- og miljøfarlige stoffer har SFT funnet det riktig å stille nærmere krav til bedriftens beredskap mot akutt forurensning.

Med de vilkår som er stilt anser SFT det for lite trolig at driften ved virksomheten vil være til særlig ulempe i omgivelsene.

Frister

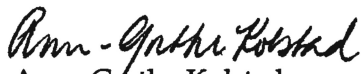
Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

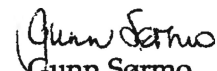
Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Miljørisikoanalyse/forebyggende tiltak	31.12.2001	8.1/8.2.1
Måleprogram	31.12.2001	10.2

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram. Eventuell klage skal angi hva det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT

Med hilsen

Anne-Grethe Kolstad
Seksjonssjef (e.f)

Gunn Sørmo
Overingeniør

Vedlegg: *Utslippstillatelse med vilkår*

Kopi til: *Mandal kommune, Formannskapskontoret, Postboks 68, 4501 MANDAL
Fylkesmannen i Vest-Agder, Miljøvernavdelingen, Tinghuset,
4605 KRISTIANSAND*

Utslippstillatelse

for

Umoe Mandal as

gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr 6, § 11, jf § 16, og med endring i medhold av § 18. Endring i tillatelse er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 29.08.2000. Vilkårene er gitt på side 2 til og med side 7. Endringer som bedriften ønsker å foreta i forhold til opplysninger som den har gitt i søknaden eller under saksbehandlingen, det være seg med hensyn til art og mengde av innsatsstoffer og produkter, produksjons- eller renseutstyr, skal være skriftlig avklart med SFT på forhånd.

Endret tillatelse gjelder fra d.d.

Bedriftsdata:

Bedrift:	Umoe Mandal as	Beliggenhet:	Gismerøya
Bransje:		Kommune:	Mandal
Postadr:	Seviceboks 902	Fylke:	Vest-Agder
Poststed:	4509 Mandal		

SFTs referanse:

Arkivkode: 408/88-120

Tillatelse gitt: 26.07.1990	Endringsnummer: 1	Endret: 02 OKT. 2001
<p><i>Gunn Sørmo</i> Gunn Sørmo Overingeniør</p>		<p><i>Anne-Grethe Kolstad</i> Anne-Grethe Kolstad (e.f) Seksjonssjef</p>

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold:

Tillatelsen gjelder for utslipp fra produksjon av båter i glassfiberarmert polyester, med et forbruk av inntil 300 tonn polyester per år.

For produksjonsprosesser der utlippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som er lagt til grunn i søknaden, medføre en tilsvarende reduksjon i utlippene.

Tillatelsen gjelder også fyringsanlegg.

De komponenter som er antatt å ha de største miljømessige konsekvenser, er regulert i tillatelsens vilkårsdel. Også utslipp av komponenter som ikke er særskilt regulert gjennom vilkår, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen, eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2. Generelle vilkår

2.1. Plikt til å redusere utslipp så langt som mulig

All forurensning fra bedriften er isolert sett uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte grenser, plikter bedriften å redusere dem så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt spesifikke grenser for.

2.2. Energieffektivitet

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene.

2.3. Utnyttelse av spillvarme

Det skal legges til rette for at energi i eventuell spillvarme fra nye anlegg skal kunne utnyttes internt eller eksternt.

3. Utslipp til vann

Bedriften har ikke utslipp av avløpsvann fra selve fra selve produksjonsvirksomheten.

3.1. Utslippsbegrensninger

Bedriften har ikke tillatelse til utslipp til vann, med unntak av overflatevann/drensvann fra bedriftens uteområder, som ledes til sjøen. Det er en forutsetning at avløpet ikke inneholder forurensninger fra bedriften.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, rensing m.v.

Sluk og avløp fra bedriftens produksjons- og lagerlokaler skal være tilknyttet sanitæravløpet.

Eventuelt forurenset vann fra produksjonsvirksomheten (ved for eksempel rengjøring av produksjonsutstyr og -lokaler, spill av kjemikalier, olje eller lignende) skal samles opp og behandles som produksjonsavfall, med mindre det er åpenbart at nedspyling via sanitæravløpet ikke vil føre til forurensning.

3.3. Sanitæravløpsvann

Bedriften plikter å følge de krav fylkesmannen stiller for utslipp av sanitæravløpsvann. Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille krav ved eventuell tilknytning til kommunalt nett.

3.4. Utslippssted for prosessavløp

Bedriften skal etter avtale med kommunen føre sitt prosessavløp inn på kommunalt nett.

3.5. Oljeholdig avløpsvann fra verksteder o.l.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende, jf internkontrollforskriften § 5 punkt 6 og forskrift om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler av 1. november 1983.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder:

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		Kons.-grense	Mengde	
		mg/Nm ³	kg/døgn	
Styren	Ventilasjonsluft	40	30	d.d.
Aceton	Ventilasjonsluft	140	5	26.07.90

Utslippsbegrensningene er gitt som maksimalverdier for enkeltmålinger der måleperioden er av tilstrekkelig lengde for å gi et pålitelig måleresultat/gjennomsnittsverdi per døgn, og skal overholdes i en tilfeldig valgt måleperiode.

4.2. Utslippsbegrensninger, renseanlegg m.m.

Produksjonslokalene skal være utstyrt med effektive avsug for avgasser fra produksjonen, og som skal sørge for tilstrekkelig undertrykk i produksjonslokalene, slik at lukt ikke slipper ut gjennom dører, porter eller vinduer.

Alle avsug fra produksjonslokaler skal føres til utslipp over tak gjennom såkalte "jethetter".

Det er ikke stilt krav om rensing av ventilasjonsgasser. Det bør likevel avsettes plass til eventuelt rensesystem, i tilfelle det kan bli aktuelt å stille krav om å installere dette på et senere tidspunkt.

4.3. Forbruk av brensel

For bruk av fyringsolje gjelder forskrift om svovelinnhold i ulike oljeprodukter av 20. juni 1995.

4.4. Krav til utslippshøyde

Avgassene skal ledes gjennom det eksisterende utslippssystem med angitte utslippspunkter/-høyder. SFT kan stille krav om endrede utslippshøyder og/eller andre tiltak dersom miljøulempene i omgivelsene blir større enn det etter SFTs mening var grunn til å anta ut fra de krav som er stilt i tillatelsen.

5. Kjemikalier og råstoffer

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn på nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent iht Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert iht EN 45000, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system i sin internkontroll, jf punkt 9.1 i tillatelsen, for løpende vurdering av fare for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes.

Kjemikalier og råstoffer som ved sine egenskaper og sin anvendelse i bedriften kan medføre skade på helse og miljø, skal så langt som mulig søkes erstattet med alternativer som medfører mindre risiko for slike skader.

6. Støy

6.1. Maksimalt tillatt støynivå

Bedriftens bidrag til støy i omgivelsene skal ikke medføre overskridelser av følgende grenser for ekvivalent kontinuerlig støynivå i dBA, målt ved nærmeste bolig, eller annen bolig som eventuelt blir mer støyutsatt:

Hverdager 0600-1800	Kveld 1800-2200 Søn- og helligdager 0600-1800	Natt 2200-0600	Gjelder fra
50	45	40	

Høyeste maksimale lydnivå målt i dBA-fast skal ikke overstige grenseverdien for ekvivalentnivået med mer enn 10 dBA.

7. Avfall

7.1. Generelle betingelser

Bedriften skal i størst mulig grad forebygge og begrense dannelsen av avfall som følge av virksomheten, herunder også avfall fra endelig disponering av bedriftens produkter. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig. Avfall som oppstår ved produksjonen i bedriften, skal søkes tilbakeført til produksjonen, eventuelt andres produksjon, eller - for brennbart avfall - utnyttes til energiproduksjon internt/eksternt.

Bedriften har ikke tillatelse til å brenne avfall med mindre særskilt tillatelse fra SFT er gitt.

Forbruksavfall og produksjonsavfall skal leveres til gjenvinning når det finnes tilgjengelige mottaks- og gjenvinningsmuligheter for sortert avfall. Forøvrig skal slikt avfall leveres til kommunal avfallsbehandling eller til annet avfallsbehandlingsanlegg med tillatelse fra SFT eller fylkesmannen. Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille spesielle krav til avfallets sammensetning.

Spesialavfall skal håndteres i samsvar med forskrift om spesialavfall av 10. september 1996.

Spesialavfall som lagres i påvente av levering/henting, skal være merket slik at avfallet kan identifiseres, og skal sikres slik at lagringen ikke medfører avrenning til grunnen, overflatevann eller avløpsnett. Lageret skal også være sikret mot avdamping av forurensende stoffer til luft. Lageret skal dessuten være sikret mot adgang for uvedkommende.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikovurdering

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal omfatte alle aktiviteter på bedriftens område, som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader, så vel inne på bedriftens område som utenfor.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Miljørisikovurderingen skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll, jf. punkt 9.1.

8.2. Risikoreducerende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes.

8.2.1. Forebyggende tiltak

En oversikt over planlagte tiltak og tidsplanen for gjennomføring av disse skal sammen med miljørisikovurderingen sendes SFT innen 31.12.2001. SFT kan fastsette nærmere krav om gjennomføringen.

8.2.2. Beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte sannsynlighetsreduserende tiltakene, om nødvendig etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan som skal holdes oppdatert og være tilgjengelig for SFT på forespørsel.

9. Internkontroll

9.1. Internkontroll

Iht forskrift om systematisk helse,- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 6. desember 1996, plikter bedriften å etablere internkontroll for sin virksomhet. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.

Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

9.2. Overholdelse av grenseverdier

Bedriften plikter, så langt som mulig, å hindre at det oppstår unormale driftsforhold som forårsaker at fastsatte utslippsgrenser overskrides, og å redusere eller innstille driften under slike forhold hvis det ellers ville oppstå vesentlige overskridelser av de normale utslipp.

9.3. Vedlikeholdsplikt

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å forebygge andre utslipp skal bedriften sørge for et tilstrekkelig vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

10. Målinger av utslipp og rapportering

10.1. Kontrollklasse

Bedriften er plassert i kontrollklasse 3.

10.2. Målinger av utslipp og rapportering til SFT

Bedriften skal gjennomføre kontrollmålinger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Formålet med målingene er å sikre og å dokumentere at gitte krav overholdes. Målingene skal gjennomføres etter et program som skal sendes SFT for evt. kommentarer innen 31.12.2001. Måleprogrammet skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonal standard benyttes. SFT kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende overfor SFT at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er kvalitetssikret.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og/eller analysering, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

Bedriften skal rapportere sine totale utslipp til luft og vann, støy i omgivelsene, og avfallsmengder og energiforbruk. Eventuelle avvik fra gjeldende krav og hvordan avvik er fulgt opp, skal også rapporteres. Rapporteringen skal skje innen 01.03. påfølgende år på standardiserte skjemaer som sendes ut av SFT.

11. Utskifting av utstyr

Dersom virksomheten skal foreta en vesentlig utskifting av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensningen på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal den ansvarlige på forhånd gi SFT melding om dette, jf § 19 i forurensningsloven.

12. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes SFT senest 1 måned etter eierskiftet.

13. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt, eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller bruker gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke forurensning. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensning etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til SFT.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften videre sørge for at kjemikalierester og ubrukelige kjemikalier m.v. tas hånd om på en forsvarlig måte og ubrukte kjemikalier skal selges eller lagres forsvarlig (jf forskrift om spesialavfall). De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til SFT innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal inneholde dokumentasjon av disponering av kjemikalierester og navn på eventuell(e) kjøper(e) av ubrukte kjemikalier.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til SFT i god tid før start er planlagt.

14. Inspeksjoner

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, inspisere anleggene til enhver tid.